

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СТАРА ЗАГОРА

ДОКЛАД
ЗА
КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА
ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ
В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА
ЗА 2018 Г.

Изискванията по наблюдението и контрола на водоснабдителните системи и качеството на водата за питейно-битови цели са регламентирани в:

- Закон за водите
- Закон за здравето
- Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.) (Директива 98/83/ЕС);
- Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ. бр. 88 от 2000 г.).

Съгласно изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредба № 9 РЗИ – Стара Загора, ВиК ЕООД – Стара Загора и Общините, които сами водоснабдяват населените места ежегодно разработват съвместни програми за мониторинг на питейните води в област Стара Загора.

РЗИ - Стара Загора извършва непрекъснато наблюдение на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в гр. Стара Загора и областта. Броят на пунктовете, честотата и вида на мониторинга са съобразени с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Водоснабдяването на населението на Старозагорска област с вода за питейно-битови цели се осъществява в 129 Зони на водоснабдяване, от тях 7 зони на водоснабдяване се стопанисват от общинските администрации и 122 от „ВиК“ ЕООД – Стара Загора.

Няма зони на водоснабдяване, които не са обхванати с мониторинг.

Мониторинг от група А

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1229 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1189 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 40 или 3,3 %.

През 2017 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1158 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1120 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 38 или 3,3 %.

През 2016 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1226 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1193 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 33 или 2,7 %.

Мониторинг от група Б

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 188 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 174 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 14 или 7,4 %.

През 2017 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 176 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 167 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 9 или 5,1 %.

През 2016 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 180 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 169 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 11 или 6,1 %.

По физико-химични показатели:

През 2018 г. са извършени общо 19464 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 56 изследвания са нестандартни или 0,3 %.

През 2017 г. са извършени общо 16780 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на мониторинга от група А и Б, от които 33 изследвания са нестандартни или 0,2 %,

През 2016 г. са извършени общо 15957 изследвания, от които 32 са нестандартни или 0,2 %.

Отклоненията в качествата на питейната вода по **химични показатели** за област Стара Загора са по показател нитрати.

По микробиологични показатели:

През 2018 г. са извършени 4387 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място, от тях 6 анализа са нестандартни или 0,1 %.

През 2017 г. са извършени 3196 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показатели коли форми, Ешерихия коли, ентерококи, общ брой микроорганизми и сулфитредуциращи кластридии, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. От извършените изследвания 21 анализа са нестандартни или 0,7 %.

През 2016 г. са извършени 3348 изследвания, от които 23 са нестандартни или 0,7 %.

От проведените анализи са установени следните проблеми в качеството на питейните води:

- Несъответствия по микробиологичните показатели

Най-честите отклонения са в по-малки населени места, със стара и амортизирана водопроводна мрежа, липса на пречиствателни съоръжения за механично пречистване на водата при повърхностни водоизточници, амортизирано оборудване, извършване на ремонтни дейности по водопроводната мрежа както и несвършена технологична схема на водоснабдяването. При вземане на повторна проба не са констатирани несъответствия.

- Отклонения по показател „нитрати”

Основни причини са неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството, липса на канализация и съоръжения за пречистване на фекално-битовите води в по-малките населени места. Проблемът е трудно решим, тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от големи количества вода.

Възможностите за решаване на проблема са свързани преди всичко с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемните водоизточници с води с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност, чрез изграждане на връзки с други зони на водоснабдяване. Утвърждаване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците и спазване на режимите в тях.

По **радиологични показатели**: през 2016 г. са изследвани 27 бр. проби по радиологични показатели, от които 2 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ и 2 проби не отговарят по показатели „Обща алфа активност“ и „Обща бета активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база и 2 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ но индикативната доза е в норма.

През 2017 г. са изследвани 30 бр. проби по радиологични показатели, от които 6 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база, 1 проба не отговаря по показател „Обща алфа активност“ но индикативната доза е в норма а за останалите 3 проби се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

През 2018 г. са изследвани 30 бр. проби по радиологични показатели, от които 3 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ и 1 проба по показател „Обща бета активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база, а за 1 проба се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

Мониторинг питейни води ВиК ЕООД – Стара Загора

Мониторинг от група А

През 2016 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1093 проби, от които 1016 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 77 или 7,0 %.

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група А са проведени изпитвания на 1134 проби, от които 930 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 204 или 18,0 %.

Мониторинг от група Б

През 2016 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 316 проби, от които 254 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 62 или 19,6 %.

По **физико-химични показатели** през 2016 г. са изследвани общо 1349 проби, от които 81 са нестандартни или 6,0 %.

По **микробиологични показатели** през 2016 г. са изследвани 1313 проби, от които 17 са нестандартни или 1,3 %.

През 2018 г. по показателите на мониторинга от група Б са проведени изпитвания на 305 проби, от които 251 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 54 или 17,7 %.

През 2017 г. са изследвани общ брой проби 1427, от които 1135 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 292 или 20,5 %.

През 2018 г. са изследвани общ брой проби 1439, от които 1181 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 258 или 17,9 %.

По **радиологични показатели**: през 2016 г. са изследвани 20 бр. проби по радиологични показатели. Всички проби съответстват на нормативните изисквания.

Отклоненията по микробиологични показатели, които са установени в някои зони се дължат на технически проблеми – повреди в автоматичните системи за дезинфекция, кражди на оборудването. В тези случаи са отстранени повредите по апаратурата и е увеличено временно количеството на дезинфектанта, до излизане на отрицателен резултат по микробиологични показатели.

Остават отклоненията по показателя „естествен уран“ в с. Казанка. В инвестиционната програма е предвидено проучване и изграждане на нов водоизточник.